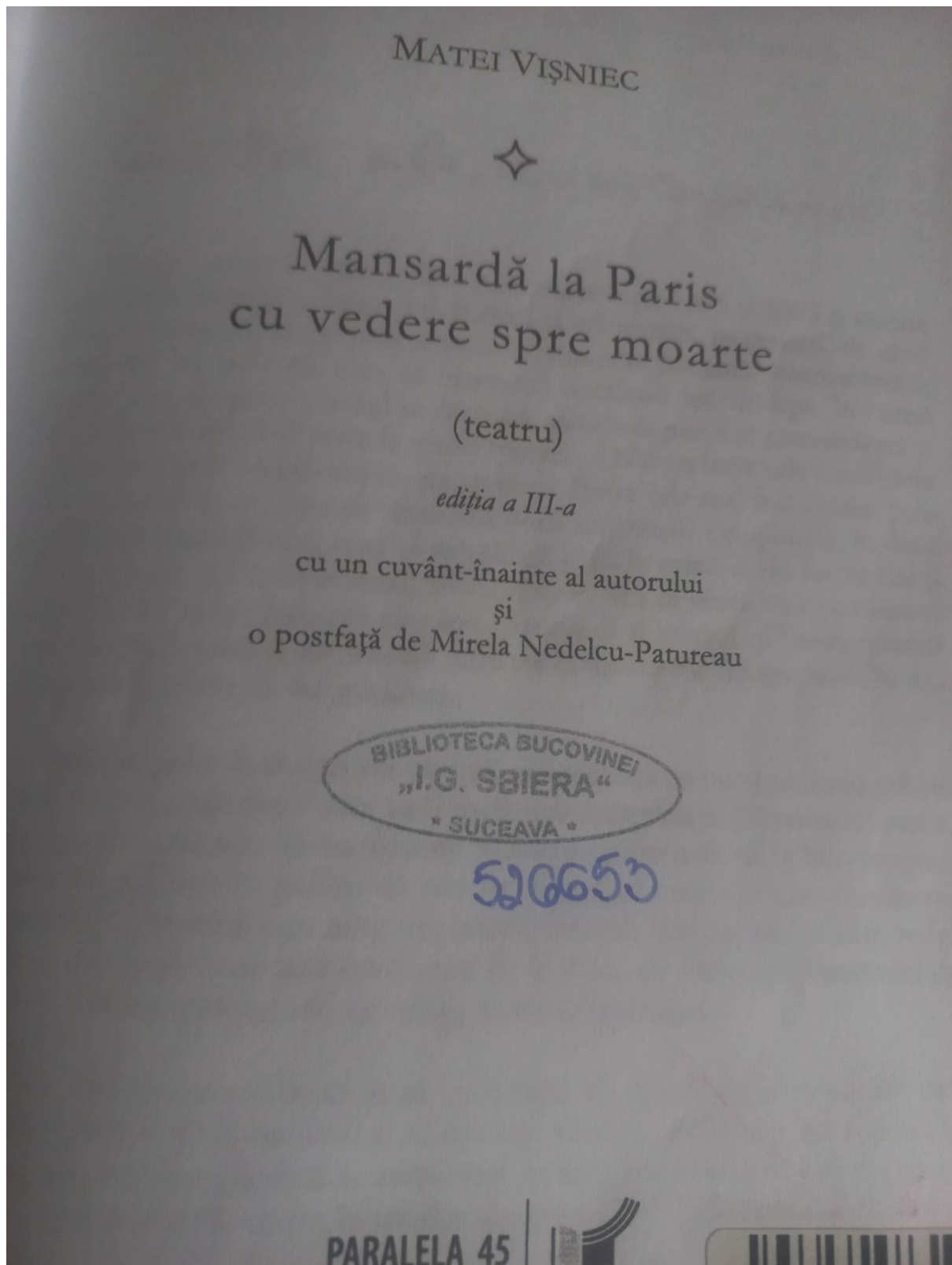

Colecție inițiată de Gheorghe Crăciun

Editor: Călin Vlasie

Redactor: Emanuela Athanasescu

Tehnoredactor: Corina Miță

Coperta colecției: Ionuț Broșțianu

Prepress: ART CREATIV

Legendă coperta I: Scenă din spectacolul *Teatru descompus*, reprezentat în Franța de Compania Papierthéâtre, în regia lui Alain Lecucq, spectacol realizat în tehnica teatrului de hârtie. Fotografie de Gérard Collin.
Foto coperta IV: Claude Chauvet

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
VIȘNIEC, MATEI

Mansardă la Paris cu vedere spre moarte / Matei Vișniec. -
Ed. a 3-a. - Pitești : Paralela 45, 2011
ISBN 978-973-47-1159-8

821.135.1-2

Copyright © Editura Paralela 45, 2011, pentru prezenta ediție

Mansarda la Paris cu vedere spre munte

SCENA 1

Muzică tipic pariziană cântată la flașnetă.

La intrarea în sala de spectacol spectatorii descoperă, proiectată pe o imensă pânză din fundalul scenei, celebra fotografie în care Cioran, Eliade și Ionesco sunt împreună, în Piața Fürstenberg de la Paris.

ORBUL CU LUNETA intră și începe să-și monteze telescopul pe un trepied. Personajele din fotografie se fărâmițează încet, dispar... Nu rămâne decât Piața Fürstenberg ca decor al scenei care urmează.

CIORAN intră cu un aer rătăcit, face câțiva pași prin piață, se apropie de ORBUL CU LUNETA.

CIORAN: Domnule orb...

ORBUL CU LUNETA: Poftim?

CIORAN: Scuzați-mă vă rog, nu sunteți cumva dumneavoastră fotograful cu care aveam întâlnire?

ORBUL CU LUNETA: Cum?

CIORAN: Eu sunt Emil Cioran... Nu vă spune nimic numele meu? Aveam o întâlnire aici... cu doi prieteni... și cu un fotograf... și de aceea vă întreb dacă nu sunteți cumva dumneavoastră fotograful.

ORBUL CU LUNETA: Nu, domnule, nu sunt eu.

CIORAN: Sunteți sigur că nu sunteți dumneavoastră?

ORBUL CU LUNETA: Domnule, doar vedeți bine că sunt orb. De unde până unde vă închipuiți că aș putea să fiu fotograf?

CIORAN: Și totuși aveți un trepied...

Orbul cu luneta

ORBUL CU LUNETĂ: Ei și ce? E pentru telescop.

CIORAN: Îmi pare rău... Nu voiam să vă perturb... Din păcate memoria mea începe s-o ia razna. Poftim, aveam o întâlnire aici și nici nu mai știu la ce oră... Mi s-a spus să vin ca să facem toți trei o fotografie... o fotografie pentru o editură... eu și cu acești doi prieteni... S-ar părea că suntem prieteni încă din tinerețe... și că sunt cei mai buni prieteni ai mei... Dar nu-mi mai amintesc cum îi cheamă... Și nici numele fotografului nu mi-l mai amintesc...

ORBUL CU LUNETĂ: Eu, domnule, mă numesc Bruno.

CIORAN: Bruno... Deci, e clar, nu sunteți dumnevoastră.

ORBUL CU LUNETĂ: Toată lumea mă știe în cartier...

CIORAN: În orice caz, nici nu sunt sigur că am reținut bine numele fotografului... Mi s-a spus că e un fotograf tânăr... specializat în portrete de scriitori... Și deci mi s-a spus să vin aici... În Piața Fürstenberg... O fi asta, cred, Piața Fürstenberg, doar nu sunt nebun.

ORBUL CU LUNETĂ: Nu, nu sunteți. Asta e Piața Fürstenberg.

CIORAN: Poftim, nici nu-mi mai amintesc cine era acest Fürstenberg... Dar ce e mai ciudat... știți, am impresia că am mai trăit o dată acest moment, această întâlnire... Sau poate că sunt într-o prea mare întârziere și atunci... nu mai știu... De obicei nu întârziu niciodată. Pentru mine punctualitatea e sfântă. Timpul nu-l consider decât o iluzie, dar punctualitatea e importantă... Trebuie să fii nebun să te lași prins în capcana timpului, dar punctualitatea are un sens pentru că este un semn de respect. Și de aceea, deci... cum aveam întâlnire cu doi prieteni pe care îi respect mult... din păcate nu-mi mai amintesc cum îi cheamă și nici ora la care trebuia să ne vedem...

ORBUL CU LUNETĂ: Nu-i nimic. Nu vreți mai bine să contemplați puțin cerul, prin telescop? Nu e scump. Pentru un franc puteți să vă uitați la cer timp de cinci minute.

CIORAN: Din păcate, știți, pe mine cerul nu mă prea interesează...

ORBUL CU LUNETĂ: Încercați. O să vedeți. E bine cu telescopul. Nimic nu apropiе mai mult decât telescopul. O să vedeți detalii tulburătoare. O să vedeți craterele de pe lună.

CIORAN: Nu, risc să am amețeli... Când mă uit la cer amețesc și după aceea îmi vine să vomit...

ORBUL CU LUNETA: Încercați, zău, vă ofer cinci minute gratuit... Deși cred că e încă devreme... Probabil că soarele nu a apus încă... De fapt, cât e ora?

CIORAN: Nu știu. Când mi-am amintit că trebuia să fiu la întâlnire, am venit într-o fugă. Mi-am uitat și ceasul și chiar și șapca...

ORBUL CU LUNETA: În seara aceasta o să avem lună plină, cel puțin așa sunt previziunile. Spuneți-mi, domnule, începe odată să se întunece sau nu?

CIORAN: Da, începe ușor să se întunece.

ORBUL CU LUNETA: Se văd deja ceva stele, poate?

CIORAN: Nu. Nu încă. De altfel, mă tem că vom avea un cer cam înnourat în noaptea asta.

ORBUL CU LUNETA: Credeți că s-ar putea să plouă?

CIORAN: Nu prea știu.

ORBUL CU LUNETA: Dacă cumva începe să plouă, toată munca mea s-a dus pe apa sâmbetei. Înseamnă c-am ieșit degeaba. În general, când plouă, sunt obligat să fac stânga-mprejur imediat, altfel îmi intră apă între lentile. Și în orice caz, când plouă nici dracu' n-are chef să se uite la stele. Cum e, domnule, continuă să se întunece sau ce naiba?

CIORAN: Da, continuă să se întunece...

ORBUL CU LUNETA: Da' luna nu se vede, este?

CIORAN: Nu. Îmi pare rău. Cel puțin eu n-o văd... Cerul mi se pare cam pustiu în noaptea asta.

ORBUL CU LUNETA: Nu tu lună, nu tu stele... Bizar...

CIORAN: Nu... Nimic... Numai un tavan gros de nori... Și care se lasă tot mai jos...

ORBUL CU LUNETA: Da, știam... Mereu îmi spun, nu e ăsta locul – piața asta Fürstenberg – potrivit pentru lunetă. Chiar și când e cerut înstelat, nu se vede mare lucru de aici... Piața asta Fürstenberg e așa de înghesuită între clădiri, strivită de acoperișurile Parisului... N-are nici o deschidere, domnule...

Ornat/ru

SCENA 2

Proiecție pe ecranul din fundal. Imagini din Parcul Luxembourg. În prim-plan, un orb care răsucesce manivela unei flașnete și o Doamnă care aruncă firimituri de pâine la porumbei. Porumbeii se ridică brusc în aer și dispar.

Imaginile cu Parcul Luxembourg se sărămicează încet, ca și cum zborul porumbeilor ar fi perturbat proiecția.

Rămâne pe scenă DOAMNA CARE FACE FIRIMITURI. CIORAN își face apariția, se apropie de ea și o privește timp de câteva lungi momente.

CIORAN: Total stupizi.

DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI: Pardon?

CIORAN: Porumbeii ăștia... sunt total stupizi. Ca toate celelalte păsări de oraș, de altfel.

DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI: De ce spuneți asta?

CIORAN: Pentru că și-au pierdut total libertatea.

DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI: Și ce dacă și-au pierdut libertatea?

CIORAN: Nici nu mai știu să se hrănească singure.

DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI: Și ce dacă nu mai știu să se hrănească singure?

CIORAN: Noroc că veniți dumneavoastră aici în fiecare zi ca să le dați de mâncare. Se spune că e o bună terapie pentru spiritele neliniștite.

DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI (*îi întinde o bucată de baghetă*): Poftim... Vreți să încercați? Vreți să le aruncați câteva firimituri?

CIORAN: Spuneți-mi, nu cumva sunteți domnișoara Domnaru, din întâmplare?

DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI: Nu. De ce?

CIORAN: Îmi amintiți de o persoană pe care am cunoscut-o cândva, sunt mulți ani de atunci... Surorile Domnaru, la Sibiu...

DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI: Îmi pare rău. Nu sunt eu domnișoara Domnaru.

CIORAN: Și totuși sunt câțiva ani buni de când veniți aici ca să hrăniți porumbeii.

DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI: Da, sunt câțiva ani.

CIORAN: Câteodată mă întreb dacă veniți cu adevărat pentru porumbei.

DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI: Nu, nu vin pentru porumbei. Cioran: Niciodată n-am îndrăznit să vă adresez vreo întrebare, dar astăzi...

DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI: De fapt, vin pentru dumneavoastră.

CIORAN: A, așa da. Asta era și impresia mea. De fapt, îmi dați târcoale de vreo zece ani.

DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI: Dintotdeauna, domnule Cioran.

CIORAN: Și scrisorile acestea frumoase, pe care le primesc cam o dată pe săptămână, tot de vreo zece ani...

DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI: Nu, nu vin de la mine.

CIORAN: Poate știți unde locuiesc?

DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI: Da.

CIORAN: Vă pun această întrebare pentru că astăzi mi s-a întâmplat un lucru incredibil. Azi-dimineață m-am dus la Editura Gallimard și, când am ieșit ca să mă duc acasă, nu mi-am mai amintit drumul de întoarcere.

DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI: Știu.

CIORAN: Cum așa? De unde știți?

DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI: Știu pentru că eu sunt memoria dumneavoastră, domnule Cioran.

CIORAN: Da... De ce nu... În sfârșit... Dar nu găsiți că e ciudat, distinsa mea Doamnă Memorie, ca să nu-mi mai amintesc de drumul spre casă?

DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI: Da, e ciudat.

CIORAN: Nu-i așa? Cel puțin în privința asta suntem de acord. De aceea de altfel, mi-am permis să vă inoportunez. Dat fiind că prezența dumneavoastră îmi este atât de familiară, m-am gândit că, poate... poate mi-ați putea face acest serviciu... să-mi spuneți unde locuiesc...

DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI: Locuiți pe strada Odéon la numărul 21, domnule Cioran.

CIORAN: Ciudat. Iată o adresă care nu-mi spune absolut nimic.

DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI: Imobilul are patru etaje, plus mansardă. Iar dumneavoastră locuiți la mansardă în două odăi minuscule, chiar sub acoperiș.

CIORAN scoate din buzunar o cheie.

CIORAN: Iar asta probabil că e cheia de la apartament, nu-i așa?

DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI: Se poate, nu știu...

CIORAN: Locuiți și dumneavoastră cumva tot în acest cartier?

DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI: Nu, eu locuiesc mult
departe.

CIORAN: Anul trecut, cred că era în octombrie, dacă îmi amintesc bine,
făcut o lungă plimbare pe malul mării, la Dieppe... Era tocmai mom
tul refluxului și m-am plimbat timp de vreo patru ore... Și, la
moment dat, o femeie a ieșit din mare și a venit să mă întrebe dacă
i-am văzut bicicleta. Nu erați cumva tot dumneavoastră, din întâmpla

DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI: Da, eram tot eu.

CIORAN: Și apoi ați dispărut imediat... Cum ați făcut ca să vă eclipsați
de repede?

DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI nu răspunde.

CIORAN: Strada Odéon, numărul 21, parcă ați spus.

DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI: Da.

CIORAN: Sunteți sigură?

DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI: Sigură.

CIORAN: Păi... bine atunci. Am să vă las. Pe unde s-o iau ca să găsesc stra
da?

DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI: Clădirea aceea mare cu acoper
o vedeți?

CIORAN: Da.

DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI: Acolo e Teatrul Odéon. Iar stra
da Odéon e chiar în față.

CIORAN: E clar, distinsă Doamnă Memorie... Am început să vă pierd...
Dar ceea ce e ciudat e că vă pierd în dezordine. Aș spune chiar în cea
mai totală dezordine...

*Pauză. Doamna continuă să facă firimituri,
chiar dacă porumbeii nu și-au mai făcut apariția.*

CIORAN: Vă place parcul ăsta?

DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI: Nu cine știe ce.

CIORAN: Dar ăsta-i parcul Luxembourg, nu-i așa?

DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI: Da.

CIORAN: Vedeti că totuși îmi amintesc măcar atât? Când am ieșit de la

Editura Gallimard și când m-am văzut în stradă, n-am mai știut unde
voiam să merg. Nu știam dacă trebuie s-o iau la stânga sau la dreapta.
Am ezitat un moment și apoi mi-am spus... „păi, la mine vreau să merg,
vreau să mă întorc acasă”. Numai că sintagma asta, „acasă”, nu-mi mai
spunea absolut nimic. Am simțit în mine un fel de gaură neagră totală...
Ca un actor care uită brusc o replică... o replică esențială... Imaginați-vă
că Richard al III-lea uită replica „un regat pentru un cal”... O replică-
cheie, totuși... Cum să uiți o replică-cheie? Ai uitat-o, ai stricat tot...
Nu e permis să uiți o replică cheie, nici măcar o parte dintr-o replică-
cheie... Un regat pentru... pentru memoria mea... Nu? Sună prost.

DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI: Un regat pentru câteva firimi-
turi...

CIORAN: Exact ce ziceam și eu... Un regat pentru câteva firimituri din
memoria mea... Vă place parcul ăsta?

DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI: Nu cine știe ce.

CIORAN: Nici eu nu mă dau în vânt după el. Și cu toate acestea e un parc
care a devenit un mit. Spui Paris, spui *Jardin du Luxembourg*. Nici mie
nu-mi prea place, în schimb mă simt bine când mă plimb pe aleile sale
și mă gândesc numai la banalități. În unele perioade ale anului vin aici
o dată sau chiar de două ori pe zi. Și încerc să mă concentrez numai pe
gânduri banale... Există idei banale de dimineață și idei banale de
seară... O plăcere, să te gândești la banalități în acest parc mitic, prin-
tre turiștii care fac poze și printre mamele și tații care își plimbă
copiii... Trebuie să recunosc că uneori mă simt ca un asasin în mijlocul
tuturor acestor oameni. Și știu că s-ar simți foarte ofensați dacă ar ști
cât de mult îmi folosește acest parc mitic pentru decantarea gândurilor
mele banale...

Distinsa Doamnă

DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI: E cam lipsit de verdeață. De fapt, ceea ce îi lipsește este iarba.

În timp ce își continuă dialogul, cele două personaje încep să se scufunde încet, extrem de încet, în pământ, ca și cum ar fi înghițite de nisipuri mișcătoare. Nici Cioran și nici Doamna nu acordă însă nici o importanță acestui fapt.

CIORAN: Da, iar atunci când plouă, orice plimbare în parc devine un chin. Tot pământul ăsta se înmoaie, se transformă într-un aluat. Imposibil să te mai plimbi prin parcul Luxembourg, când pășești pe alei de aluat. Practic, riști în fiecare moment să fii înghițit de această materie cleioasă, riști ca aceste alei carteziene să te aspire în măruntaiele lor. Mă întreb dacă Prefectura pariziană va avea vreodată curajul să publice adevăratele statistici privind pietonii care au dispărut, în zilele ploioase, în parcul Luxembourg.

DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI: N-or s-o facă niciodată. Eu am lucrat la Prefectură și îi cunosc bine pe cei de la Prefectură.

Pauză.

CIORAN: Strada Odéon numărul 21, lângă Teatrul Odéon... Și totuși era o replică esențială... Imaginați-l pe Hamlet care uită să spună „to be or not to be”... Sunt câteva ore bune de când mă tot învârt în parcul ăsta... Și recunosc cu toată jena că mi s-a făcut puțin foame... *(Pauză.)* Ce noroc am avut să vă întâlnesc... Știți, faptul că aveți obiceiul de a veni aici și de a da mâncare la porumbei, mi s-a fixat în memorie mai bine decât propria mea adresă... Iar acum mă simt ușurat că v-am povestit toate astea... De fapt, vă povestesc tot, fără nici o rezervă, pentru că sunteți o necunoscută. Pentru mine sunteți doamna care face firimituri. Iar ceea ce v-am spus n-am mărturisit încă în fața nimănui. Nici măcar mie n-am avut curajul să-mi spun într-un mod sincer ceea ce v-am spus dumneavoastră...

DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI *(scoate încă o bucată de pâine)*: Vreți să mâncați câteva firimituri?

CIORAN: Da, mulțumesc.

DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI: Sunt cam uscate.

CIORAN: Nu-i nimic. *(Ciugulind din pâine.)* Unde or fi fiind porumbeii ăştia? De neînţeles... Păcat de marea asta de firimituri. De obicei se reped imediat la firimituri.

DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI: Or să vină.

Cele două personaje continuă să intre uşor în pământ.

CIORAN: Trebuie totuşi să recunoaşteţi că păsările care trăiesc la oraş sunt din ce în ce mai proaste.

DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI: Nu încape îndoială. De aceea le şi aduc firimituri.

CIORAN: Deja că păsările care trăiesc la oraş zboară, în medie, mai puţin decât păsările care trăiesc la ţară. S-ar putea spune că păsările care trăiesc la oraş sunt obosite de propriile lor aripi, de faptul de a avea aripi. Dar poate că însăşi specia umană s-a născut în felul acesta. La început, oamenii erau un fel de păsări, o specie total liberă care ştia să zboare... Şi apoi toate aceste fiinţe au început să devină din ce în ce mai greoaie, din ce în ce mai leneşe, mai prostovane... Şi au sfârşit prin a se debarasa de aripile lor, au coborât definitiv pe pământ. Şi aşa s-a născut omul. *(Pauză. Cioran continuă să ronţăie firimituri de pâine.)* La Prefectură aţi lucrat pentru ce serviciu?

DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI: Pentru Serviciul de Apatrizi.

CIORAN: Iertaţi-mă că insist, dar eu tot n-am înţeles, de fapt cine sunteţi dumneavoastră?

DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI: Dar v-am spus deja, sunt memoria domnului Cioran, memoria dumneavoastră.

*Cei doi sunt aproape total înghiţiţi de pământ,
nu mai sunt vizibile decât capetele lor.*

CIORAN: Da... Nu m-am gândit la asta, deşi... Da, de ce nu, dacă ne gândim că... În cele din urmă... Da, sunteţi memoria mea, e normal, deşi... Ce voiam să vă întreb... De fapt, de ce faceţi atâtea firimituri?

Donat/Pau.

SCENA 3

Pufăitul unei locomotive cu aburi. Proiecție pe ecran: imagini din anii '40 ale celebrului tren Orient Expres intrând în Gara de Est la Paris.

*Imaginile se sărămițează și dispar.
Rămâne, pe scenă, CIORAN care doarme ca un vagabond pe un cărucior de bagaje. Nu departe de află un automat de cafea.*

HAMANUL își face apariția și începe să-l scuture ușor pe CIORAN.

HAMANUL: Domnu'... Domnu', nu vă supărați...

CIORAN (*tresărind*): Ce e?

HAMANUL: Am nevoie de cărucior.

CIORAN (*amețit, fără să se miște*): Da...

HAMANUL: Căruciorul ăsta e al meu...

CIORAN: Da...

Face un efort ca să se ridice, dar nu reușește.

CIORAN: M-am anchilozat de tot... Iertați-mă... Am așteptat trenul care trebuia să vină de la București... Orient Expresul... Și cum trenul avea întârziere am ațipit... Nici nu mai știu cât e ora...

HAMANUL: E ora ora trei dimineața, domnule.

CIORAN: Și Orient Expresul? A sosit?

HAMANUL: Nu era prevăzut în noaptea asta nici un Orient Expres, domnule.

CIORAN: Ba da... L-am văzut afișat și pe panouri... Orient Expresul era așteptat la linia cinci.

HAMANUL: Vi s-a părut. Nu e așteptat nici un tren internațional la linia 5.

CIORAN: Imposibil. Păi dacă e așa înseamnă că m-am încurcat de tot. Ca să nu mai spun că-mi așteptam fratele. Am un frate care trebuie să vină de la București. N-ați văzut cumva pe cineva rătăcind prin gară cu un aer pierdut? Un domn mai în vârstă care nu vorbește prea bine franceza?

HAMANUL: Nu, domnule. Gara este pustie la ora asta. Iar eu am nevoie acum de căruciorul meu de bagaje. De mai bine de trei ore dormiți pe via din familie să vină să vă ia.

CIORAN: Da, tocmai de aia îl așteptam pe fratele meu... care trebuie să vină de la București. Chiar sunteți sigur că nu e prevăzut nici un tren de la București?

HAMANUL: Poate că așteptați trenul de la Budapesta.

CIORAN: Nu, aștept trenul de la București.

HAMANUL: Nu, domnule, nu există nici un tren în gara asta care să vină de la București. Poate că ați amestecat găurile. Trenul de la Budapesta, ziceți că trebuie să vină de la... cum îi zice...

CIORAN: București... Trenul de București.

HAMANUL: Domnule, eu car bagagele în gara asta de treizeci de ani. Și n-am văzut niciodată nici un tren care să vină de la...

CIORAN: De la București?

HAMANUL: De la București... Nu. De la Budapesta da, dar nu de la București.

CIORAN: Și totuși fratele meu a venit de mai multe ori la Paris... Și întotdeauna l-am așteptat la Gara de Est... Dintr-un motiv care îmi scapă, aici, la Paris, trenurile care vin din Europa de Răsărit ajung la Gara de Est... Iar ceea ce-mi spuneți dumneavoastră mă miră foarte tare.

HAMANUL: Poate că fratele dumneavoastră a venit de fiecare dată de la București, dar cu trenul de Budapesta... Și v-a scăpat chestia asta.

CIORAN: Nu știu... nu mai știu nimic... Memoria mea se fărâmițează... Uitați-vă, am firimituri până și în buzunare... (*Scoate câteva firimituri de pâine.*) De altfel, toată ziua am stat împreună cu o distinsă doamnă, în Parcul Luxembourg, o doamnă care m-a ajutat și pe mine să fac firimituri... nici nu mai știu de când n-am trecut pe acasă... Și ce sigur eram că Orient Expresul trece prin București.

HAMANUL: Nu. Prin Budapesta da, dar prin București nu.

CIORAN: Da, e vina noastră... Dar totuși ați auzit vorbindu-se de București...

Hamalul

HAMANUL: Nu știu, domnule... Eu m-am născut în Algeria. Toată copilăria mi-am petrecut-o în Algeria, în Franța n-am venit decât după război. Când eram copil vorbeam araba așa cum vorbesc franceza. Dar între timp araba am uitat-o de tot...

CIORAN: Dar numele ăsta, București, vă spune totuși ceva...

HAMANUL: Văd că sunteți foarte obosit, domnule. Nu vreți să vă chem un taxi? Aveți bani pentru un taxi?

CIORAN: Nu, am să mă întorc pe jos. Și cine știe, poate că aveți dreptate. Nici un tren nu vine niciodată de la București. În definitiv, e logic... Ce tren să vină dinspre neant? Ați intuit bine, domnule, Bucureștiul este capitala unei găuri negre... capitala unei găuri istorice... pentru că țara mea de origine este o formă de anemie axiologică. E normal, deci, ca nici un tren să nu vină de acolo... Și totuși mi-am lăsat un frate în țara asta... Îl cheamă Aurel... Relu...

HAMANUL (*scoate o broșură cu mersul trenurilor*): Poftim, am chiar toate orarele cu trenurile de noapte... Uitați, nu mint, Budapesta, da, există... Dar celălalt oraș... cum i-ați spus că îl cheamă...

CIORAN (*înfrânt, epuizat*): Nu știu... Nu mai știu...

HAMANUL: Vă spun eu, ați încurcat numele orașelor. Nu m-aș mira să fiți și dumneavoastră tot de la Budapesta.

CIORAN: Da... și eu sunt tot de la Budapesta.

HAMANUL: E frumos la Budapesta?

CIORAN: Da, e frumos...

HAMANUL: Vreți cumva o cafea?

HAMALUL introduce o monedă în automatul de cafea.

CIORAN: O cafea? De ce nu?

HAMANUL: Poftim, vă ofer o cafea. Știu eu ce înseamnă să fii străin în țara asta. Și eu sunt tot un străin. Deși sunt francez. Francez născut în Algeria, și totuși străin în Franța.

HAMALUL îi întinde lui CIORAN paharul din plastic, plin de cafea.

CIORAN: Mulțumesc... Mulțumesc mult...

HAMANUL: Văd că aveți un mic accent... Mai ales când îl pronunțați pe r... E accentul de la...
CIORAN: Da, e accentul de la Budapesta...

Difuzorul gării emite un semnal care precede de obicei anunțurile privind plecarea trenurilor. Apoi, o blândă voce feminină spune: „Trenul Orient-Expres, de la Paris, linia cinci, pleacă peste cinci minute în direcția Strasbourg, München, Praga, Viena, Budapesta, Coasta Boacii – Râșinari, București, Sofia, din vagoane...”

CIORAN (înviorat dintr-o dată): Ați auzit? Ați auzit anunțul?
HAMANUL: Care anunț?

CIORAN: Păi... trenul, e tras, tocmai l-a anunțat, e la linia cinci...
HAMANUL: La linia cinci nu e nici țipenie de tren, domnule.

CIORAN: Dar, tocmai l-au anunțat...

HAMANUL: La linia cinci nu e nici țipenie de tren, domnule...

DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI își face apariția urmată de ORBUL CU LUNETA. Amândoi împing un cărucior plin de baloturi și dau impresia că se îndreaptă spre linia cinci. Pe măsură ce doamna și orbul se apropie, devine vizibil și conținutul bagajelor: porumbei morți compresati.

CIORAN (către HAMANUL): Cum adică... Păi ia uitați-vă... și călătorii ăștia care caută linia cinci... (Către DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI și ORBUL CU LUNETA.) Doamnă... Domnule fotograf... Plecați?

DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI: La revedere, domnule Cioran!

CIORAN (către HAMANUL): O vedeți? Ea e... Doamna care trece... este memoria mea... (Către DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI) Doamnă, v-ați abandonat porumbeii? Cine o să le mai arunce firimituri? Doamnă, așteptați-mă... Domnule fotograf, așteptați-mă... (CIORAN este prea obosit ca să-i poată urma.) Sunt aici... Plecați cu Orient Expresul?

DISTINSA DOAMNĂ CARE FACE FIRIMITURI: Da, domnule Cioran. Ne întoarcem acasă.

Orchestra

Cuplul se îndepărtează împingând căruciorul.

CIORAN (către HAMAL): Ia te uită, se întoarce acasă... Unde o fi această casă, nu știu, dar de întors se întoarce... Memoria mea se întoarce la ea acasă cu Orient Expresul...

HAMANUL: Mda... păi, am să vă cam părăsesc, domnule... (*Își recuperează căruciorul de cărat bagaje.*) Aveți grijă de dumneavoastră... La revedere... Uitați, vă las aici broșura cu orarele... Păstrați-o... Sunt marcate toate sosirile trenurilor internaționale care vin din Est...

HAMALUL lasă broșura în mâna lui CIORAN și pleacă.

CIORAN (către HAMAL): La revedere... (*Către doamna și orbul.*) La revedere...

Se aude din nou semnalul transmis prin difuzorul gării, și apoi anunțul rostit de o blândă voce feminină. „Trenul Orient-Expres, pleacă peste un minut de la linia cinci în direcția Strasbourg, München, Praga, Viena, Budapesta, Coasta Boacii – Rășinari, București, Sofia, Istanbul... Plecarea trenului Orient-Expres este iminentă. Atenție la închiderea automată a ușilor. Îndepărtați-vă de linia cinci. Îndepărtați-vă de linia pustie. Repet. Îndepărtați-vă de linia cinci. Îndepărtați-vă de linia cinci care este total pustie.”

CIORAN (către difuzorul gării): Da, da... Imediat...

SCENA 4

Proiecție pe ecranul gigantic: imagini ale Sorbonei. Curtea Sorbonei, biblioteca, un mare amfiteatru...

Imaginile se fărâmițează și dispar. Rămân însă pe scenă elementele unui amfiteatru: o estradă, o catedră pe estradă, o tablă neagră în spatele catedrei etc.

ORBUL CU LUNETA intră. El ține luneta sub un braț, trepiedul sub celălalt braț. Într-o mână are un baston alb și în cealaltă o veche geantă de profesor uni-